

Kursplan

ESTHER förbättringscoacher

Utbildning 2020-2021

ESTHER

Region och kommuner i Jönköpings län i samverkan

1. Innehåll

1. Innehåll	1
2. Bakgrund	2
3. Vad behöver en ESTHER förbättringscoach kunna?	4
4. Ledning och organisation av utbildningen	5
5. Målgrupp.....	5
6. Avgift per deltagare	5
7. Lärandeseminarier (Utbildningstillfällen) 2020-2021	6
8. Program	7
9. Medverkande.....	14
10. Kurslitteratur.....	15

Ändringar och/eller kompletteringar av kursplanen kan förekomma under pågående utbildning.

2. Bakgrund

ESTHER

”Vad är bäst för Esther?” är kärnfrågan för att utveckla personcentrerad vård, men även för framtagande av riktlinjer och kompetens som alltid fokuserar på Esther. Följfrågorna därefter blir:

Vilka behöver då samverka?

Vilka förbättringar behöver göras?

Namnet Esther symboliserar en person med komplexa behov av vård och omsorg. ESTHER blev ett registrerat varumärke 2018.

ESTHER

- Är gränsöverskridande där Esthers individuella berättelse, behov och mål är ledstjärnor i utformningen av vård och omsorg och utgångspunkten i förbättringsarbeten.
- All samverkan och alla förbättringar samskapas med Esther.
- ESTHERkonceptet vill säkerställa trygghet för individens bästa genom en stark interaktion och lärande mellan Esther och alla som behöver samverka för att få till bästa möjliga vård och omsorg. Arbetssättet tillåter och förutsätter engagemang, individanpassade lösningar och ansvarstagande för helheten samt utgår från hela personen inklusive närstående i hela vård- och omsorgsförloppet.

ESTHER förbättringscoachutbildning

ESTHER förbättringscoachutbildning startades 2006 för att bära ESTHERS vision och är ett medel för att stödja utvecklingen av vård och omsorg på de olika arbetsplatserna. Qulturum, Region Jönköpings läns utvecklingsenhet, fick uppdraget att genomföra utbildningen. Detta gjordes tillsammans med ESTHER-nätverket på Högländet och dåvarande Luppen, kommunernas utvecklingsenhet.

Utbildningen genomförs nu att Qulturum i samverkan med Kommunal utveckling och representanter från vård och omsorg i Jönköpings län.

Målgrupp

Utbildningen är till för medarbetare som brinner för att göra vård och omsorg bättre för Esther. Alla yrkesgrupper inom vård och omsorg från kommunal verksamhet, vårdcentral eller sjukhus välkomnas.

Medarbetare, ledare och chefer från sjukhus, kommunal vård och omsorg samt primärvård i Jönköpings län är målgrupper för utbildningen.

Syftet med utbildningen är att deltagarna ska få kunskap i och redskap för att alltid beakta vad som är bäst för Esther. Förbättringskunskap, lösningsfokuserad coaching, vårdkedjan och samverkan utifrån Esthers perspektiv är andra centrala områden i utbildningen. Under utbildningen gör varje deltagare ett förbättringsarbete med och för Esther på sin arbetsplats, som en del i lärandet. Efter genomgången utbildning kan en ESTHER förbättringscoach bidra med sin kunskap och stödja utvecklings- och förbättringsarbete på sin arbetsplats.

Utbildningen ges varje år då efterfrågan och behovet har varit stort. Tidigare har även en Steg 2 utbildning för coacher genomförts men nu hänvisas de förbättringscoacher som önskar fördjupning till kursen Förbättringscoach inom vård och omsorg 7,5 hp, Jönköping University Jönköping Academy.

ESTHER förbättringscoachutbildningen och coachernas arbete har varit föremål för utvärdering av forskare och är under ständig utveckling för att möta dagens och morgondagens behov. Utbildning av ESTHER förbättringscoacher har på ett positivt sätt ökat delaktigheten och skapat förutsättningar för

det dagliga kvalitetsarbetet på arbetsplatsen. På Höglandet finns i dag ett nätverk för Esthercoacher där man fortsätter att träffas och utvecklar nya kunskaper och ger stöd till varandra.

Vision

Visionen för ESTHER nätverk är att "Esther ska uppleva trygghet och oberoende samt leva ett självständigt liv som förstärks av handlingskraftig samverkan." Framtidsbilden för de som är ESTHER förbättringscoacher är att de ska kunna bära visionen för ESTHER vidare.

ESTHER förbättringscoach

Det unika med ESTHER förbättringscoacher är att

- ESTHER förbättringscoacher gör förbättringar **med** och **för** Esther
- Esther själv finns aktivt med i förbättringsarbete
- samverkan över organisationsgränser är en självklarhet
- efter utbildningen ingår ESTHER förbättringscoacher i och bidrar till ett lärande nätverk, ESTHER nätverk. Nätverket går över organisationsgränser både regionalt, nationellt och internationellt.

Socialstyrelsen beskriver att såväl socialtjänst samt hälso- och sjukvård, att har två uppgifter; att göra det ordinarie arbetet och samtidigt förbättra det system och den verksamhet man arbetar i.

Bollplank

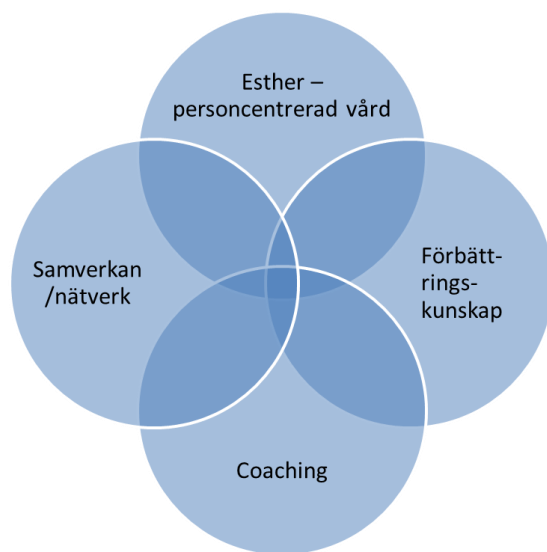
Esther själv, det vill säga personer med erfarenhet från vård och omsorg, är med under hela utbildningen som bollplank. Bollplankens uppgift är att säkerställa att hela utbildningen och de förbättringsarbeten som görs har fokus på vad som är bäst för Esther. Bollplanken är personer i olika åldrar och med olika erfarenheter som medverkar både i planering och i genomförande av utbildningen. Dessa personer får en introduktion i förbättringsarbete och deltar på frivillig basis. Att ha personer med egen erfarenhet med i utbildningen är ett uppskattat och beforskat moment.

Stödperson

Under utbildningen gör deltagarna ett förbättringsarbete på sin arbetsplats. Vid utbildningstillfällena får deltagarna kunskap om verktyg och metoder för kunna genomföra sina förbättringsarbeten. På hemmaplan behöver de ha en verksamhetsnära stödperson som kan stödja förbättringsarbetet.

Stödpersonen bidrar med stöd i förbättringsarbetet samt att hålla fokus på Esther. Stödpersonen och deltagaren har minst en kontakt mellan varje utbildningstillfälle.

3. Vad behöver en ESTHER förbättringscoach kunna?

En ESTHER förbättringscoach har kunskap om fyra huvudområden: Esther- personcentrerad vård ("Vad är bäst för Esther?"), förbättringskunskap, coaching och samverkan/nätverk.

Efter utbildningen ska coacherna kunna

- stödja att Esther alltid är en del av förbättringsarbete som görs i verksamheten
- använda förbättringskunskap och dess metoder och verktyg
- driva och stödja team och arbetsgrupper i ständiga förbättringar inom sitt verksamhetsområde
- använda ett lösningsfokuserat coachande arbetssätt i förbättringsarbete
- arbeta med målinriktad utveckling och förbättring i samverkan med andra aktörer

ESTHER förbättringscoacher ska inom sin verksamhet skapa förutsättningar för

- ett personcentrerat arbetssätt
- delaktighet och samverkan
- ständiga förbättringar
- tvärprofessionell vård
- lärande
- en hållbar utveckling
- kunniga och kreativa medarbetare

4. Ledning och organisation av utbildningen

Programgrupp som arbetar med planering och genomförande av utbildningen:

- Anette Jovanovic Karlsson, FOU-ledare, Kommunal Utveckling
- Håkan Carlsson, ESTHERcoach-samordnare, Folkhälsa och sjukvård Region Jönköpings län
- Karin Börrisson, utvecklingssekreterare, Qulturum Region Jönköpings län
- Malin Johansson, utvecklingschef Socialförvaltningen, Nässjö kommun
- Marie Winald Karlström, bollplank och närstående till Esther.
- Nicoline Vackerberg, verksamhetsutvecklare, Qulturum Region Jönköpings län
- Samida Garibovic, ESTHERcoach-samordnare, Vetlanda kommun
- Susanne Lundblad, utvecklingsledare, Qulturum Region Jönköpings län

5. Målgrupp

Medarbetare som brinner för att göra vård och omsorg bättre för Esther. Alla yrkesgrupper inom vård och omsorg från kommunal verksamhet, vårdcentral eller sjukhus är välkomna.

Viss datorvana krävs.

6. Avgift per deltagare

Kommun: 7 500 kronor exkl. moms.

Region Jönköpings län: 2 000 kronor. Resterande kursavgift bekostas av Region Jönköpings län.

Avgiften faktureras vid start och återbetalas inte efter 1 november 2020.

I priset ingår kurslitteratur, lunch, fika, internat, samt deltagaravgiften dag ett på den nationella konferensen Utvecklingskraft i Jönköping.

7. Lärandeseminarier (Utbildningstillfällena) 2020-2021

Inför utbildning:	Egna förberedelser, se program.	
Lärandeseminarium 1:	8 oktober 2020, 8:30–16:30	Qulturum, Jönköping. Beroende på rekommendationer från FHM kan detta tillfälle eventuellt genomföras digitalt Fika och registrering från kl. 8:00 Chefer inbjudna till förmiddagspasset
Lärandeseminarium 2:	7 december 2020, 8:30–16:30	Qulturum, Jönköping Beroende på rekommendationer från FHM kan detta tillfälle eventuellt genomföras digitalt
Lärandeseminarium 3:	3-4 februari 2021, Internat	Hestraviken, Hestra
Lärandeseminarium 4:	18 mars 2021, 8:30–16:30	Qulturum, Jönköping
Lärandeseminarium 5:	28 april 2021, 8:30–16:30	Qulturum, Jönköping
Avslutningstillfälle:	26 maj 2021 Deltar heldag	Utvecklingskraft, Elmia Jönköping Redovisning och avslutning eftermiddag Chefer inbjudna till eftermiddagen

Samtliga moment i utbildningen är obligatoriska för deltagarna.

Kursuppgifter mellan utbildningstillfällena

- Inläsning av kursmaterial.
- Genomföra ett förbättringsarbete tillsammans med sina kollegor på den egna arbetsplatsen utifrån Esthers behov och de målbilder som verksamheten har. Förbättringsarbete redovisas på avslutningstillfället.
- Träna på att coacha kollegor att vara en del verksamhetens ständiga förbättringar.
- Kontakt med utsedd stödperson i den egna verksamheten.

Stöd för detta behövs av närmsta chef och vi rekommenderar att schemalägga minst 8 timmar/månad utöver kurstillfällena.

Klart till avslutningstillfället i maj 2021

- Förbättringsarbete görs på egna arbetsplatsen utifrån Esthers behov och med Esther.
- Förbättringsarbetet sammanfattat i mall till ESTHERS årsbok.
- En poster görs som visas på Utvecklingskraft 2021.
- Några av kursens deltagare presenterar även muntligt på avslutningstillfället på Utvecklingskraft 2021.

8. Program

Förberedelser inför utbildningsstart

För att du ska få ut mesta möjliga av kursen behöver du förbereda dig. Inför kursstart ska du därför gå igenom nedanstående uppgifter. *Det du har kommit fram till kommer att fångas på första lärandeseminarieret.*

Börja identifiera vad som är viktigt för Esther på din arbetsplats.

Det du fångar tar du med dig in i utbildningen och använder som underlag för förbättringsarbete.

1. Intervju med minst en Esther
  - *Vi vill arbeta med förbättringar på den här arbetsplatsen. Är det något du tycker vi behöver veta?*
  - *Vad är viktigt för dig?*
  - *Om du vore chef på den här arbetsplatsen, vad skulle du förändra direkt?*
2. Informera på en arbetsplatsträff
  - Berätta att du ska gå utbildningen ESTHER förbättringscoach
  - *Har ni fångat upp något som Esther har uttryckt som vi behöver förbättra?*
3. Finns det enkäter, statistik eller annat på din arbetsplats som visar vad som är viktigt för Esther?

Fyll i enkät före kursstart

Enkäten beskriver ett nuläge av din kunskap om förbättringsmetoder och coaching.

Motsvarande enkät kommer att göras efter avslutad kurs. Enkäten skickas ut inför kursstart.

Titta på följande filmer

[Public Service Superhero – Vårdens och omsorgens superhjältar](#) (3,47 min)

[Vad är bäst för Esther?](#) (9 min)

[Who is Esther?](#) (6,59 min)

Ta del av kursplan: [LÄNK](#)

Ta del av ESTHERs hemsida <http://plus.rjl.se/esther>

Lärandeseminarium 1

8 oktober 2020 08:30-16:30

Plats: Qulturum Jönköping

Till detta tillfälle bjuds respektive chef bjuds in till förmiddagen 8:30-13:00 (inkl lunch) och får även en egen introduktion till utbildningen.

Lärande mål

Få kunskap om

- vad en Esther förbättringscoach är
- kund- och personcentrerat arbetssätt
- coaching
- förbättringskunskap

Innehåll:

- Introduktion ESTHER
- Vad betyder Esther för mig?
- Kursinformation
- Chefens roll
- Lösningfokuserad coaching - en introduktion
- Förbättringskunskap – en introduktion
- Vad är viktigt för Esther i din verksamhet? Utifrån det du har fått fram i dina förberedelser inför utbildningen
- Lär känna de andra kursdeltagarna

Hemuppgift	Färdigt till
Börja orientera dig på Esthers hemsida och (om du har) ESTHER Facebook	Pågår under hela utbildningen
Läs sid 5 – 12 i arbetsboken <i>ESTHER- nätverk, vision, coaching:</i> Läs s 17-24 i arbetsboken <i>Vad är bäst för Esther?</i> Frågor och Att göra är för din egen personliga utveckling och fångas inte vidare kursen.	Lärandeseminarium 2
Läs sid. 25-26 i arbetsboken <i>Observation av Esther.</i> Lyssna på, observera eller skugga Esther.	Lärandeseminarium 2
Ha klart ett val av förbättringsarbete/förbättringsområde. Max 2 personer per förbättringsarbete.	Lärandeseminarium 2
När val av förbättringsarbete är klart - påbörja arbetet med bakgrund, mål, nuläge. Skriv i mall för Årsbok.	Lärandeseminarium 2
Diskussioner i din grupp. På vilket sätt väljs av gruppen själv. <i>Vilket förbättringsarbete är valt? Hur är målet formulerat? Om nuläget har fångats – hur har det gått?</i>	Lärandeseminarium 2
Om det passar ditt lärande: skriv i "Reflektionsboken". Boken är för din egen personliga utveckling och innehållet fångas inte i kursen.	Hela kursen
Du har ansvar att ta kontakt vid minst ett tillfälle med utsedd stödperson på hemmaplan.	Lärandeseminarium 2
Titta på: Förbättringsmodellen – eUtbildning https://360.articulate.com/review/content/3f1e640e-fef0-4991-b9f0-bec95e619b93/review	

Lärandeseminarium 2

7 december 2020 08:30-16:30

Plats: Qulturum Jönköping

Lärandemål

Få kunskap i och förstå

- nästa steg i förbättringsarbetet
- nästa steg i coaching
- samskapande med Esther
- rollen som ESTHER förbättringscoach.

Innehåll

- Esthers berättelse
- Förbättringskunskap, Nolan och Demings förbättringsmodell
- Grunderna i verktyg att använda vid förbättringar; PGSA, fiskben m.fl.
- Samskapande med Esther
- Coaching – att möta sina kollegor. Rollen som ESTHER förbättringscoach

Hemuppgift	Färdigt till
Kontakt vid minst ett tillfälle med stödpersonen på hemmaplan	Lärandeseminarium 3 (internat)
Skrivs i mallen Årsboken: Titel till förbättringsarbetet Bakgrund Smarta mål Esthers deltagande i förbättringsarbetet Baslinje/nuläge Analys av nuläge/framtid (fiskben och påverkansdiagram) Förbättringsidé att testa	Lärandeseminarium 3 (internat)
Börja testa idén enligt PGSA	Lärandeseminarium 3 (internat)
Gör en "bladderblocksaffisch" med: Titel, mål, nuläge analys (fiskben och påverkansanalys), påbörjad PGSA	Lärandeseminarium 3 (internat)
Läs sid 41-50 i arbetsboken. <i>Från idé till handling</i> (Förbättringskunskap)	Lärandeseminarium 3 (internat)
Träna på att coacha dina kollegor	Lärandeseminarium 3 (internat)
Diskussion i din grupp. På vilket sätt väljs av gruppen själv. <ul style="list-style-type: none"> • På vilket sätt är inkluderat Esther i ert förbättringsarbete? 	Lärandeseminarium 3 (internat)

Lärandeseminarium 3. Internat

3-4 februari 2021 Dag 1 startar 08:30 och dag 2 avslutas senast kl 16

Plats: Hestravikens värdshus, Hestra

Lärande mål

Får kunskap om och förstå

- lösningsfokuserad coaching
- Esthers behov
- förbättringsarbete utifrån Esthers behov

Dag 1

- Vad betyder Esther för mig?
- Mitt eget förbättringsarbete. Redovisning och eget arbete
- Mer om förbättringskunskap
- Mer om Lösningfokuserad coaching
- Gör våra olikheter till våra styrkor, genom exempel från Human Dynamics
- Kvällsaktivitet och middag

Dag 2

- Vad betyder Esther för mig?
- Förbättringskunskaps-spel (LEANspel eller motsvarande)
- Rollen som ESTHER förbättringscoach och Esther nätverk
- Kursinformation

Hemuppgift	Färdigt till
Kontakt vid minst ett tillfälle med stödpersonen på hemmaplan	Lärandeseminarium 4
Diskussion i nya grupper vid minst ett tillfällen. Gruppen väljer själv sätt. <ul style="list-style-type: none"> • <i>Hur kan vi veta att förändringen vi jobbar med är en förbättring?</i> • <i>Hur kan vi veta att vi är på rätt väg?</i> 	Lärandeseminarium 4
Läs sid 36-38 i Arbetsboken <i>Co-production</i>	Lärandeseminarium 4
Läs s 49-50 i Arbetsboken <i>Mätning</i>	Lärandeseminarium 4
Fortsätt med förbättringsarbetet i din verksamhet. Fokus på förändringar och mätningar. Dokumentera i årsboksmallen.	Lärandeseminarium 4
Fortsätt med "bladderblocksaffischen" med Titel, mål, analys, beskriv pågående PGSA och mätningar	Lärandeseminarium 4
Träna på att vara en ESTHER förbättringscoach och coacha dina kollegor	Lärandeseminarium 4
Genomför en telefonintervju med en politiker	Lärandeseminarium 4

Lärandeseminarium 4

18 mars 2021 08:30-16:30

Plats: Qulturum Jönköping

Lärandemål

Få kunskap i och förstå

- nästa steg i förbättringsarbetet
- lära av varandras förbättringsarbeten
- hur coaching kan bidra till energi och hållbarhet
- betydelsen av samverkan

Innehåll

- Vad betyder Esther för mig?
- Mitt förbättringsarbete
- Coaching- positiv energi och hållbarhet
- ESTHER – internationellt

Hemuppgift	Färdigt till
Kontakt vid minst ett tillfälle med stödpersonen på hemmaplan.	Lärandeseminarium 5
Fortsätt med förbättringsarbetet i din verksamhet. Fokus på förändringar och mätningar.	Lärandeseminarium 5
Träna på att vara en ESTHER förbättringscoach.	Lärandeseminarium 5
Läs sid 59-63 i Arbetsboken <i>Positiv energi och hållbarhet</i> .	Lärandeseminarium 5
Gör en poster och/eller planera för muntligt seminarium. Använd gärna postermallen.	Utvecklingskraft

Lärandeseminarium 5

28 april 2021

Plats: Qulturum Jönköping

Lärandemål

- Se helheten i gjort förbättringsarbete
- Få kunskap om hur du presenterar ditt förbättringsarbete.
- Förstå rollen som ESTHER förbättringscoach

Innehåll

- Finslipa på förbättringsarbetet
- Tips och idéer kring hur du presenterar ditt förbättringsarbete
- Möjlighet att få stöd i arbetet med den egna postern och årsboksmallen
- Fortsättningen som ESTHER förbättringscoach

Hemuppgift	Färdigt till
Årsboksmallen helt ifylld och inskickad till karin.borricsson@rjl.se	Senast 7 maj 2021
Göra Poster (mall finns) och ev presentation till Utvecklingskraft	Examen maj 2021
Redovisa gjort förbättringsarbete på sin arbetsplats	I samband med kursavslutning

Redovisning och avslutning

26 maj 2021 på konferensen Utvecklingskraft

Plats: Elmia Jönköping

Innehåll

- Deltagande på nationella konferensen Utvecklingskraft under dag 1
- ESTHER-seminarium där examination hålls under en eftermiddag, posterredovisning och/eller muntlig presentation
- Chefer är inbjudna till examinationen.
- Detaljerat program utarbetas under året
- ESTHER förbättringscoach-kontrakt skrivs

Efter utbildningen

Fortsätt vara en aktiv ESTHER förbättringscoach. Det är nu det börjar.

På varje medarbetarsamtal: Samtala om Esthercoach-rollen.

Var en del av ESTHER nätverk och delta gärna i aktiviteter kopplat till ESTHER nätverk.

Anmäl gärna ett förbättringsarbete inom din verksamhet till framtida Utvecklingskraft eller andra konferenser och mötesplatser.

9. Medverkande

Anette Jovanovic Karlsson	Förbättringskunskap, kursansvarig
Dorothy Jansson	Bollplank
Håkan Karlsson	Kursansvarig, Esther nätverk, lösningsfokuserad coaching, förbättringsarbete
Karin Börrisson	Kursadministration
Kurt-Arne "Walle" Wahlgren	Bollplank
Malin Johansson	Förbättringskunskap
Malin Skreding Hallgren	Gör våra olikheter till våra styrkor – exempel från Human Dynamics
Maria Green	Bollplank
Marie Winald Karlström	Bollplank
Nicoline Vackerberg	Lösningsfokuserad coaching, Lean
Parima Nassiri	Bollplank
Samida Garibovic	Lean, förbättringsarbete
Stefan Larsson	Bollplank
Susanne Lundblad	Kursansvarig, förbättringskunskap

Ytterligare föreläsare tillkommer

Kontaktperson

Karin Börrisson, Qulturum karin.borrrisson@rjl.se tel 010-242 50 17

ESTHER hemsida <http://plus.rjl.se/esther>

10. Kurslitteratur

Arbetsbok för ESTHERcoacher

ESTHER hemsida <http://plus.rjl.se/esther>

ESTHER Facebook <https://www.facebook.com/groups/Esthercoach/>

Reflektionsbok för egna tankar och reflektioner

Förbättringsmodellen eUtbildning

<https://360.articulate.com/review/content/3f1e640e-fef0-4991-b9f0-bec95e619b93/review>

Qulturums hemsida, Region Jönköpings län. Metoder.

<http://plus.rjl.se/index.jsf?nodeId=43079&nodeType=13>

Ytterligare kurslitteratur och material kan tillkomma.

Tips på ytterligare litteratur och annat material

Vad är bäst för Esther av Vackerberg, Levander, Thor 2016

https://journals.lww.com/qmhcjournal/Fulltext/2016/01000/What_Is_Best_for_Esther_Building_Improvement.8.aspx

Förändring, förbättring, lärande! Göteborgsregionens Kommunalförbund

<http://www.grkom.se/toppmenyn/omgrgoteborgsregionen/nyheterpress/nyheter/nyhandbokomforandringforbattringochlarande.5.3676984614ab045ed477b300.html>

Ständiga förbättringar. Ett litet häfte om coaching och coachinsamtal. Tranås kommun.

Kontakt: conny.israelsson@tranas.se

Fiskbensdiagram: <http://plus.rjl.se/infopage.jsf?childId=20279&nodeId=43145>

Film fiskbensdiagram: <http://plus.rjl.se/infopage.jsf?childId=20538&nodeId=31716>
(3.02 min)

PGSA så här gör du: <http://plus.rjl.se/infopage.jsf?nodeId=43171>

Mätning så här gör du: <http://plus.rjl.se/infopage.jsf?nodeId=43166>

Vad vill vi åstadkomma? Smarta mål. Sveriges kommuner och landsting (2018).

<http://www.attledaforbastamojligavard.se/vadvillviastadkomma.php>

Leder förändringarna till förbättring? (mätningar och PGSA), Sveriges kommuner och landsting.

<http://www.attledaforbastamojligavard.se/lederforandringar.php>

Teamarbete & Förbättringskunskap, två kärnkompetenser för god och säker vård. Bergqvist Månsson, S. (red.) Svensk sjuksköterskeförening och Svenska Läkaresällskapet.

Presentationsteknik <https://www.youtube.com/user/lacinai/videos>